

Prædiken til 3. søndag i advent, søndag den 12. december 2021, Lukas 1,67-80

Af Søren Kristoffersen

Salmer: 379 Der er en vej, som verden ikke kender, 90
Op, glædes alle, glædes nu! 612 Den store mester
kommer, 694 Jesus, at du blev min broder, 474 Jesus
Krist, du gav mig livet og 747 Lysets engel går med
glans

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:
Johannes' far, Zakarias, blev fyldt med Helligånden og profeterede: »Lovet være Herren, Israels Gud, for han har besøgt og forløst sit folk. Han har oprejst os frelsens horn i sin tjener Davids hus, sådan som han fra gammel tid har forkyndt ved sine hellige profeters mund: at frelse os fra vore fjender og fra alle dem, som hader os, at vise barmhjertighed mod vore fædre og huske på sin hellige pagt, den ed, han tilsvor vor fader Abraham: at fri os fra vore fjenders hånd og give os at tjene ham uden frygt i fromhed og retfærdighed for hans åsyn alle vore dage. Og du, mit barn, skal kaldes

den Højestes profet, for du skal gå foran Herren og bane hans veje og lære hans folk at kende frelsen i deres synders forladelse, takket være vor Guds inderlige barmhjertighed, hvormed solopgangen fra det høje vil besøge os for at lyse for dem, der sidder i mørke og i dødens skygge, og lede vore fødder ind på fredens vej.« Drengen voksede op og blev stærk i ånden, og han var i ørkenen til den dag, da han skulle træde frem for Israel.
Lukasevangeliet 1,67-80

Vi mangler lige melodien, men ellers er den god nok. Det er en sang, vi har med at gøre, Zakarias' lovsang. En af de mere originale af slagsen med dybe rødder tilbage til den gammeltestamentlige tradition. En takkesalme, der kommer lige fra hjertet af, dog godt hjulpet på vej af Guds ånd. Det er noget af det, vi dyrker her i december. At sige tak for det som er sket den første jule nat. Hvis ikke vi selv tager del i lovsangen, så hører vi i hvert fald lovsang og glade juletoner næsten alle vegne, hvor vi kommer: I radioen, i fjernsynet, til kirkekoncerter. Glæde er også grundstemningen i dagens evangelium.

Først er der Marias lovsang. Den følger lige efter, at det er gået op for Maria, hvilken særlig rolle Gud har

tiltænkt hende. At hun skal føde Guds søn. Senere kommer Elisabeth og Zakarias' søn, Johannes Døberen, til verden. Så følger faderen Zakarias' lovsang, den som vi hører i dag, Og umiddelbart herefter kommer juleevangeliet, med den kendte indledning: ”Og det skete i de dage...” Velsignelse følger på velsignelse, barnefødsel følger på barnefødsel! Zakarias, som vi hører om i dag, gjorde tjeneste som præst ved det store tempel, i Jerusalem, jødernes helligdom. Han tjente Gud og kunne forsørge sig selv og sin kone med de ofringer, som kom til templet. Men de havde én stor sorg, den at de ikke kunne få børn. Og nu var de blevet for gamle. Lige indtil dét skete, som Zakarias' hentyder til i sin sang. Han havde haft et syn inde i templet, hvor en engel fortalte ham, at hans kone skulle føde ham en søn, og sønnen skulle hedde Johannes. Det havde Gud bestemt. Denne søn var forudbestemt til at bane vej for Messias, Guds søn, når han kom. Zakarias reagerede meget tvivlende. Han ville have sikkerhed for det, som englen fortalte, men fordi han ikke troede på englens ord, blev Johannes gjort stum. Han mistede talens brug! Og så skete det - 9 måneder efter - at det som englen havde sagt, skete. Elisabeth fødte en søn. Da greb Zakarias en tavle og skrev, at drengen skulle hedde Johannes, sådan som englen havde sagt. I samme øjeblik blev der igen løst op for Zakarias' mund. Og det første, der

kom ud af hans mund, var dagens sang, som både rummer en tak til Gud og en spådom om sønnens mission.

Vi befinder os med dagens evangelium på hellig grund. Et sted, hvor Gud sætter sin højeste vilje igennem, og hvor vi mennesker står som de glade men også noget forvirrede modtagere af Guds velsignelse. Det er i hvert fald nok sådan, vi skal forstå tankegangen med det, der sker for forældrene, der i deres høje alder bliver forældre til Johannes. Det er et konkret udtryk for Guds vilje. Det er Guds plan, der nu er ved at sætte sig igennem. Gud har noget særligt for med dette nyfødte barn. Gud har lagt helt særlige planer for hans liv. Og derfor er omstændighederne omkring hans fødsel også meget specielle. Og vi taler endnu ikke om Guds egen søn! For vi er jo kun i adventstiden, altså i en venteposition, men historien i dag hjælper os med at vente. Den er en forløber for den skelsættende fortælling om Guds søn, der kommer til verden julenat. Først skal vi høre forhistorien og på den måde blive modtagelige for julens budskab. Vi skal blive klar til jul, ikke bare med de praktiske gøremål, men også, og især, blive klar til julen indvendigt i sind og sjæl og mærke, hvordan Guds vilje er med i det, der skete for 2000 år siden. Ligesom Gud er med i det, der sker for os nu. Men hvordan bliver sådan en historie fra fortiden til vores historie, altså én der går ind og rører noget i os? Virker det ikke bare

som en usandsynlig, myteagtig fortælling, som ingen forbindelse har til os i dag?

Hvis vi havde let nok ved at komme i julestemning, så havde vi nok heller ikke behøvet at høre om Johannes Døbers fødsel. Men den signalerer på alle måder, at vi mennesker ikke er jule-parate, ikke før der sker noget uventet, noget som vi ikke havde planlagt. Zakarias var nemlig heller ikke parat til at modtage Johannes som en gave fra Gud. Men det blev han, fordi Gud greb ind! Maria og Josef var helt klart heller ikke forberedte på at skulle være forældre til Guds søn. Men det blev de, fordi Gud greb ind! Og både Marias og Zakarias' lovsang er tekster, der vidner om den overraskelse, som griber mennesket, når det finder ud af, at Gud faktisk er én, som kommer helt tæt på vores liv og forandrer det på afgørende vis. Overraskelse og måske endda forskrækkelse over, hvad Gud rent faktisk kan udrette i kraft af sin guddommelige vilje. Han er ikke bare himlens Gud, der bevæger stjernerne, men også jordens Gud, der bevæger menneskene. Når Han vel at mærke selv beslutter sig for det. For Zakarias faldt alting nu på plads. Efter først at have gjort indsigelse var han nu blevet ført et nyt sted hen, hvor han kunne se meningen med sit liv. Han var blevet draget ind i Guds plan med sit folk. Zakarias havde erfaret selv, at Gud levede med i sit folks historie. En ny profet var blevet født for at berede verden på det, der ventede den, nemlig at Guds

søn skulle komme til verden, jævnfør de ældgamle profetier. For en mand som Zakarias, hvis liv var dybt indfældet i den jødiske tradition, var fortid, nutid og fremtid knyttet uløseligt sammen, og bagved det hele tronede Gud i sin himmel. Gud dirigerede historiens gang og nu havde Gud tændt et nyt håb for hele menneskeheden.

Nu står vi så selv midt i adventstiden. Advent betyder *den der kommer*, og den vi venter på, er Jesus fra Nazareth. Højest besynderligt, vil nogen mene, at vi venter på Jesus, når han nu for længst *er* født, vokset op, død, og genopstanden, som der står. Hvad kan vi bruge det til i dag? En tidsalder hvor vi farer af sted på grund af alt det, vi skal nå? Og en tid, hvor vi i modsætning til Zakarias åbenlyst har glemt vores fælles historie, vores fælles fortid som kristent folk. Det, der var engang, har vi skrottet. Hvis man skal være med på noderne, så handler det om at se fremad og helst kunne aflæse fremtiden, så man kan fremtidssikre sig selv og sit liv. Det handler om omstillingsparathed, om aldrig at gå i stå, aldrig stoppe op, aldrig stille sig tilfreds. Så bliver man overhalet indenom, og det dur ikke. Nej, lad os få mere information fyldt på, mere teknologi, mere materiel velfærd. Sådan tænker nok de fleste af os i dag. Men hvad gør vi os egentlig af tanker og håb for fremtiden?

Hvis vi kigger os omkring her i december år 2021, så er det ikke givet, at vi er blevet lykkeligere mennesker af hele den materielle og økonomiske udvikling, vi er spundet ind. Vi virker hverken mere tilfredse eller som mere helstøbte mennesker af den grund. Vi virker snarere rodløse, rastløse, præget af forvirring og manglen på mening med det, der fylder vores hverdag. Med det resultat at vi ikke længere ved, hvem vi selv er og hvor vi er på vej hen. Vi har mere end nogen sinde før brug for mennesker, en ny slags ledertyper måske, med åndeligt udsyn og overblik, lad os bare kalde dem *profeter*, der kan mane til besindelse, ja kalde os til *omvendelse*! Vi har brug for drømme og tanker om, hvordan et godt liv ser ud, og hvad vi sammen og hver især kan gøre for at ændre på de forhold, der forhindrer os i at have et sandt og ægte forhold til os selv, til andre mennesker, til naturen og til Gud. Og her har Gud selv tændt et håb for os dér, hvor vi måske føler os fortabte og overladte til os selv. For han er den Gud, som ”*som var og som er og som kommer.*” Fortid, nutid og fremtid forenes i Jesus-skikkelsen. Gennem ham binder Gud alting sammen: *Skabelse og Fuldendelse* - med det formål at forløse og frelse den lidende og ventende jord.

For at vi kan forstå, hvad Gud har for med os, altså hvor Han ønsker os hen, så må vi have lagt grunden i os på forhånd Derfor har Gud gennem dåben skænket os troen som nådegave, sammen med vore synders

forladelse. På den måde er vi bundet sammen som ét folk med en fælles fortid, en fortid, som peger fremad. Gennem Guds søn er vi løst fra alt det der binder os, så vi bliver i stand til at tænke ud over egne selviske interesser og leve i håbet om hele skabelsens forløsning den dag, hvor Kristus kommer igen og bliver ”Alt i alle”. Det er den ubegribelige virkelighed, vi lever i som troende kristne, at Guds søn allerede har været her, men skal komme igen. Det er det, der giver plads for håbet og for erkendelsen af, hvad vi dybt inde føler er et godt liv, værd at leve og kæmpe for. For når vi siger, at vi venter Herrens komme, giver det først rigtig mening, hvis vi erkender, at Herren allerede *er* kommet og *har* gjort alting nyt. Glædelig advent! *Amen*